

Макропространствена структура – специфични територии, мрежа от градове, оси и центрове на развитие

**Междинни резултати от ЕТАП I от
разработването на “Национална концепция
за пространствено развитие 2013-2025 г.”
Семинар, 24 юли 2012 г., София**

ТЕРИТОРИИ СЪС СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ - наследство

- Традиционен инструмент за пространствено насочване на политики и програми
- Наследени са много видове – имат статут в съответни закони, наредби, ОП, устави на организации
- Обзорът показва голямо разнообразие на критерии и голямо препокриване на определените по тях територии

ТЕРИТОРИИ СЪС СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ – цел на представянето

- Целта на представянето – двупосочна:
- а) да се ревизира актуалността им;
- б) да се разкрият обобщаващите, интегриращи категории, които да станат обект и инструмент за реализиране на избрания модел за пространствено развитие на България

1. СЕЛСКИ ОБЩИНИ И ТЕРИТОРИИ – кои са и за какво служат

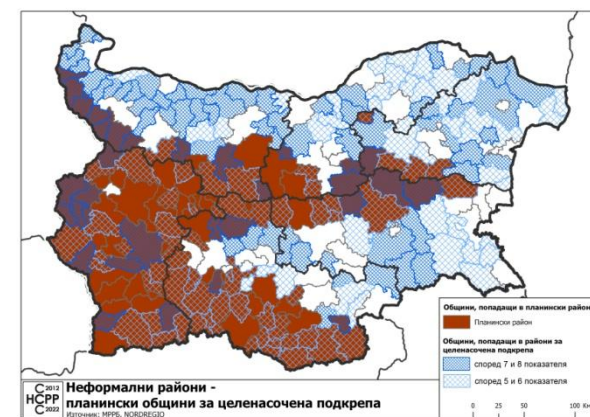
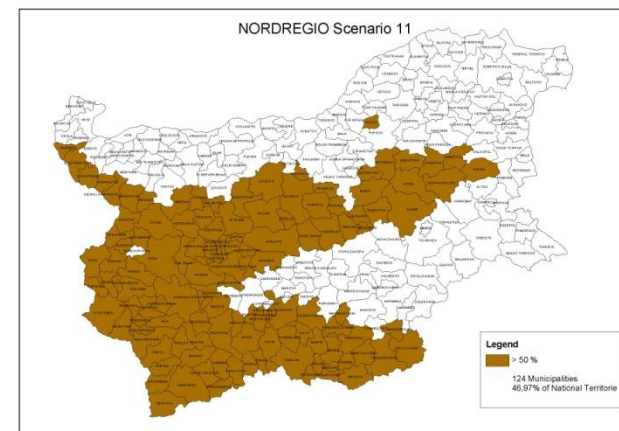
- 231 общини, имащи център с население под 30000 ч.;
- Дефинирани в ПРСР – бенефициенти по мерките за селищна среда;
- Същевременно, 178 общини по ОПРР – за ОС 4 „Местно развитие и сътрудничество”;
- Така селищата на 53 общини остават непокрити

2. ОБЩИНИ В АГЛОМЕРАЦИОННИ ЯДРА И АРЕАЛИ – кои са, за какво служат

- Дефинираните в ОПРР – 86 общини в 36 ядра и ареали (АА);
- Това са сегашните бенефициенти за изработване на ИПГВР;
- Това са и кандидати за бъдещи бенефициенти за изпълнението на ИПГВР;
- Определени са без ясни критерии и методика;
- АА са динамично състояние на урбанизационните процеси - подлежат на ревизия и актуализация; не са подходящ инструмент за демаркация на ОПРР и ПРСР;

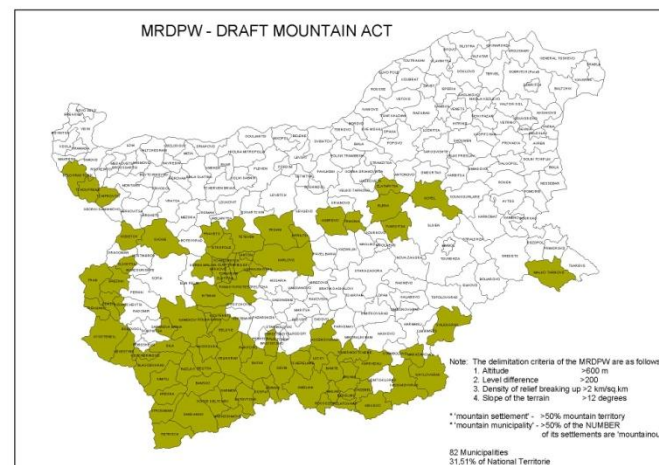
3. ПЛАНИНСКИ ОБЩИНИ И ТЕРИТОРИИ – 2 делимитации

- Делимитация на NORDREGIO – 124 общини, 47% от националната територия;
- Делимитация в НСРР – възприета е горната.

3. ПЛАНИНСКИ ОБЩИНИ И ТЕРИТОРИИ – трета делимитация

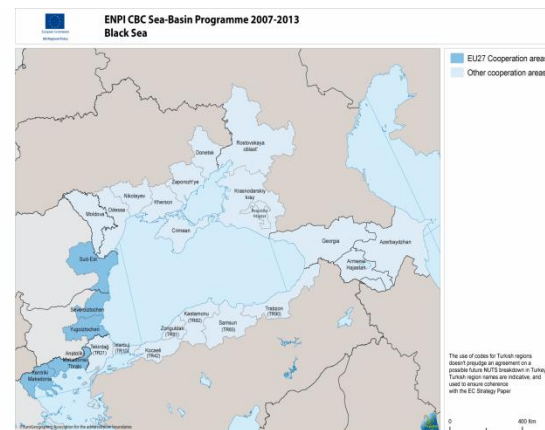
- Наредба за ... необлагодет. райони – планински и такива с други ограничения
- Определени 109 планински общини, 1714 селища/землища;
- Н.в. над 700 м, наклон над 20% или н.в. > 500, наклон над 15%;
- Насочено подпомагане - 9 EUR/дка при мин. 5 дка стопанство

4. ЧЕРНОМОРСКИ ОБЩИНИ – 3

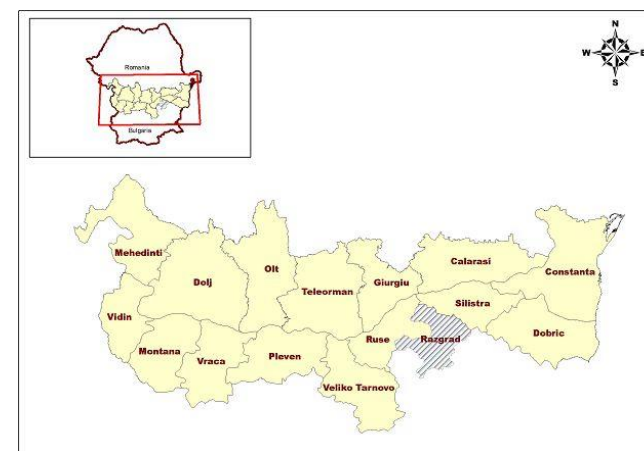
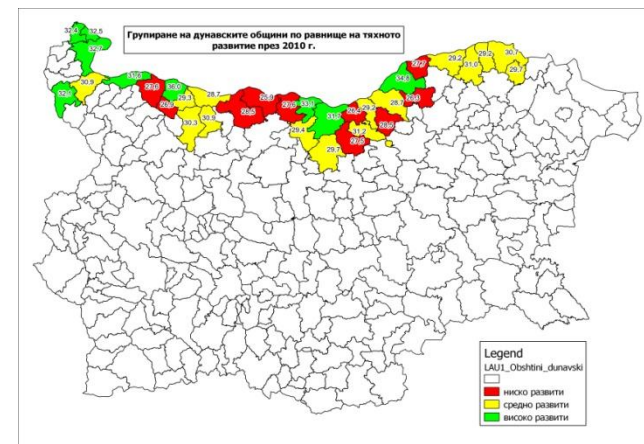
делимитации

- Стратегия за терит. разв. на България, НЦТРЖП, 1995 – само прилежащите до брега – 15 бр.;
- АЧО – 21 бр. (15 прилежащи + Добрич, Вълчи дол, Суворово, Девня, Дългопол и М.Търново)
- Според съвместната ОП «Черно море 2007-2013» – целите СИ и ЮИ UTS2 райони

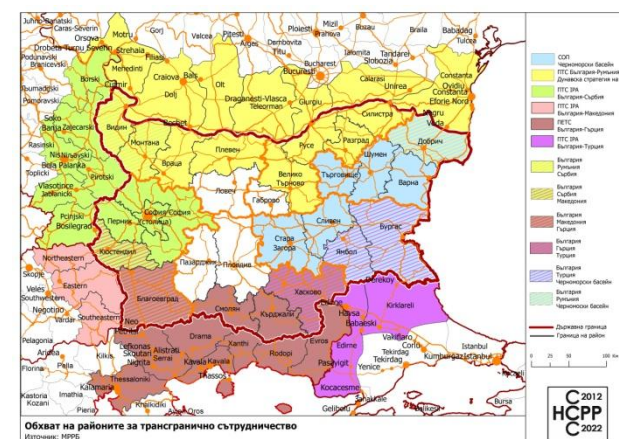
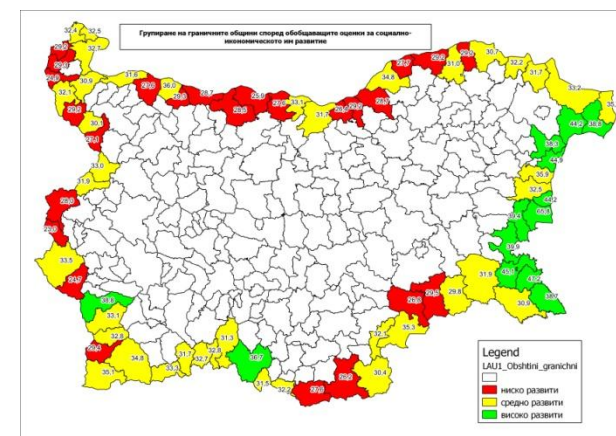
5. ДУНАВСКИ ОБЩИНИ

- АДО –определили са се 34 общини - и в “Соц.-иконом. а-з за ОПРР 2014-2020 г.
- Според програма за ТГС България – Румъния 2007-2013 г.- всички области, които граничат с Румъния + област Разград

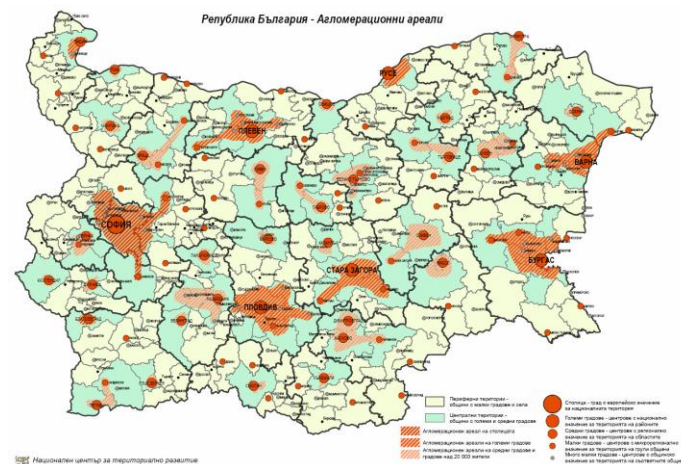
6. ГРАНИЧНИ ОБЩИНИ

- Възприемаме определението на обединение «Регионални анализи за 2014+»
- Всички общини с обща граница с държавната – 77 бр.;
- По програмите за ТГС – много по-голям обхват, модул „област“;

7. ЦЕНТРАЛНИ И ПЕРИФЕРНИ (ИЗОСТАВАЩИ В РАЗВИТИЕТО СИ) ОБЩИНИ

- Проверяваме корелацията спрямо вече представените;
- Установяваме, че тази категория е най-обобщаваща/интегрираща;

НИЕ ДОБАВЯМЕ ОЩЕ:

- 8. Общини в силен демографски спад (над 15% намаление през последните 10 г.) – ще проверим съвпадението с периферните;
- 9. Обезлюдени територии (землища на селища с под 50 жители) – каква политика към тях?

10. ОБЩИНИ С НЕУСВОЕН ВИСОКОАТРАКТИВЕН ТУРИСТИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛ

- По приложение 5 на ОПРР – 148 бр.;
- Следва да се свием до 87 и то задължително на зонов/районен принцип;
- Да се гарантират продаваеми туристически продукти – 6 туристически ареала за развитие:

"Буфер" Черноморска дестинация – 21 общини;

Централен Балкан – „Старите столици” – 16 общини;

Северозападен Балкан – 7 общини;

Долината на Царете и Розите – 11 общини;

Родопи – 13 общини;

Рила-Пирин, Струма-Места – 19 общини.

10. ОБЩИНИ С НЕУСВОЕН ВИСОКОАТРАКТИВЕН ТУРИСТИЧЕСКИ ПОТЕНЦИАЛ - визуализация

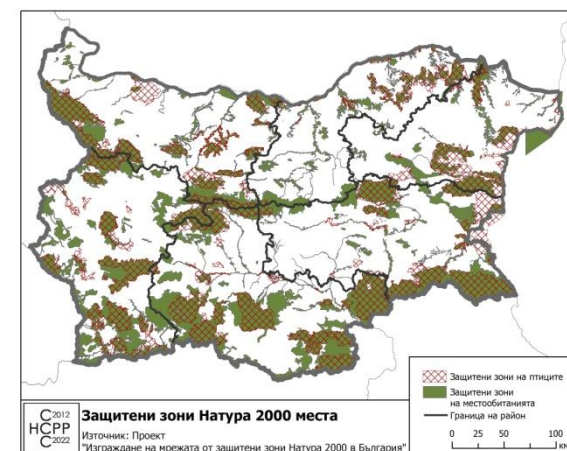
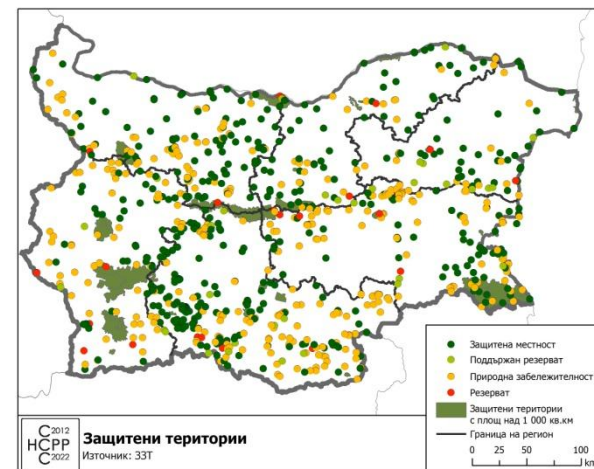

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ТИПОЛОГИЯТА

- 11. Територии с риск от наводнения (**ще се проучат**);
- 12. Територии - най-уязвими от засушавания (**ще се проучат**);
- 13. Територии с ценни природни ландшафти (извън защитените) – **предстои проучване**;
- 14. Нарушени територии – «язвите»

ЗА ПЪЛНОТА НА НОМЕНКЛАТУРАТА ОТБЕЛЯЗВАМЕ ОЩЕ:

- 15. Защитени територии по ЗЗТ
- 16. Защитени територии по Натура 2000

ДЕМАРКАЦИЯ НА ОБЕКТИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР И ПРСР

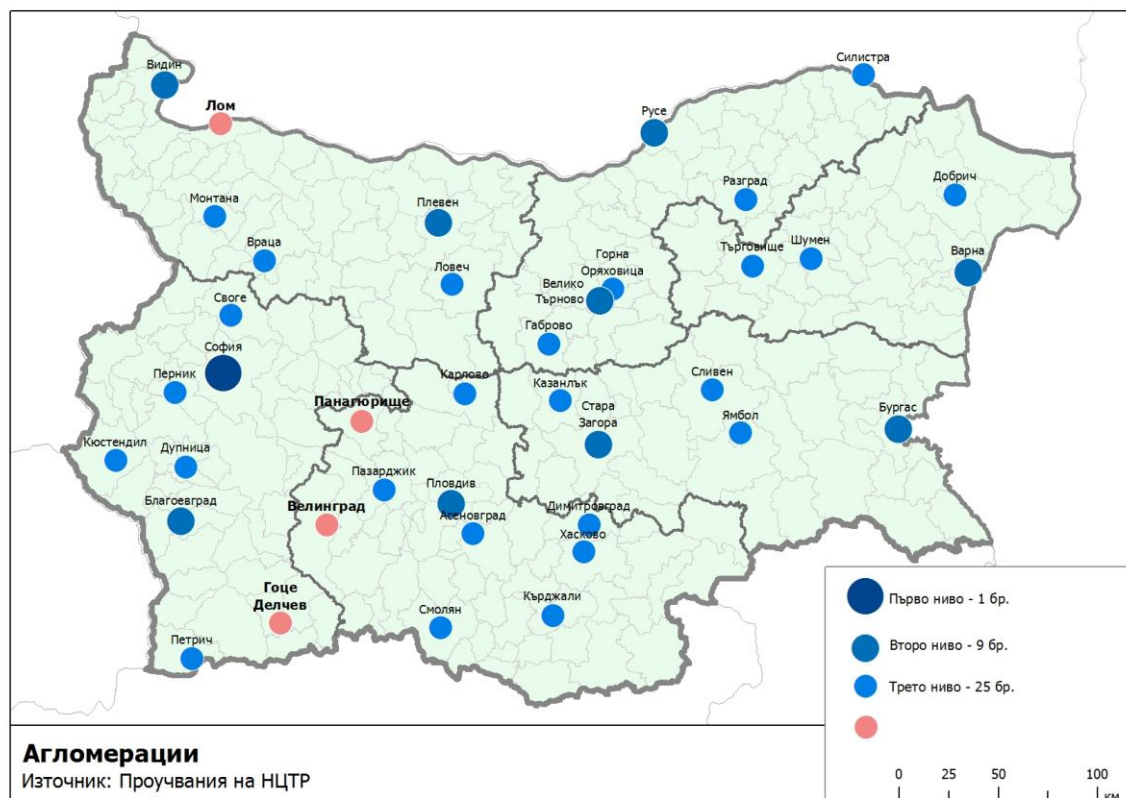
1. ОПРР – вместо центрoвете на сегашните 36 АА, градовете от първо до трето ниво на полицентричната мрежа от градове. Това са:
Първо ниво – столицата – център с европейско значение (МЕГА, 4-то ниво);

Второ ниво – центрове с национално значение - 9 бр. (3+3+3):
(Пловдив, Варна, Бургас), (Русе, Стара Загора, Плевен), (Видин, Велико Търново, Благоевград);

Трето ниво – центрове с регионално значение - 25 бр. (17 областни + 8 други);

Резултатът – заварени 36 + 3 новопредложени = 39 града
Новите – АСЕНОВГРАД, ГОРНА ОРЯХОВИЦА,
ДИМИТРОВГРАД

ОБЕКТИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР

ДЕМАРКАЦИЯ НА ОПРР и ПРСР – продължава

- Дори центрове от трето ниво са в силен демографски спад:

Лом-18,9%, Ловеч-17,1%, Видин-16,2%, Димитровград-15,4%,
Силистра-15,1%

- Налага се планиране в условия на криза – демографска, екологична, икономическа;
- Това ще са част от реперите в бъдещите сценарии за пространствено развитие.

ДЕМАРКАЦИЯ НА ОПРР и ПРСР – продължава

ПРСР – от позиция на 2 критерия:

а) *балансирано развитие на територията* = подкрепа за всички останали центрове от 4-то (90 бр.) и 5-то (139 бр.) нива;

б) *концентрация на ресурси и интегриран подход* – предлагаме само попадащите по урбанистичните оси на развитие;

Резултатът е:

Центрове от 4-то ниво - за подпомагане по ПРСР 53 от общо 90 бр.;

Центрове от 5-то ниво - за подпомагане по ПРСР 45 от общо 139 бр.

ОБЕКТИ - СЕЛИЩА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ОПРР и ПРСР

ПОСЛАНИЕ – ЗА ДА НЯМА СЪРДИТИ

- Това е приоритетният избор само за следващите 7 години;
- В по-следващия планов период (2021-2027) изборът ще бъде друг;
- Целта е да се постига осезателен ефект чрез концентрация и синергия;
- При известни на всички условия – дефицит на ресурси.